

nelze sdílet. Podle §§ 54 čís. 3, 63 čís. 4, 294 ex. řádu nabyta žalující strana zástavního práva jenom na peněžitě mzdě a v rozsahu exekuci povolujícího usnesení, nenabyta ho na dlužníkově nároku, na poskytování čeledínské stravy a bytu, proto tento nárok nemůže přicházeti v úvahu při posuzování nezabavitelné částky dlužníkovy mzdy. Pro posouzení toho, co bylo povoleno, je rozhodujícím pouze právní moci nabývší usnesení exekuci povolující, a toto usnesení je tak jasné, že nedopouští jiného výkladu, než který vyplývá z něho samého zcela srozumitelně. Příkaz dovolateli jako poddlužníku nedotýkal se nikterak dlužníkově nároku na poskytování čeledínské stravy a bytu, proto dovolatel ani nebyl oprávněn, by hodnotu tohoto nároku včítal do zabavené peněžitě, určitou částkou a to podle dovolatelova prohlášení jako poddlužníka správně udané mzdy. Jenom z této peněžitě mzdy mělo zůstat 3.000 Kč dlužníku volných. Že takový návrh exekuční nevede k výsledku, to si měla žalující strana uvědomiti, když jej učinila.

Čís. 4623.

Bylo-li zařízení v podniku schváleno příslušným úřadem, neručí podnikatel třetím osobám za úraz, zakázal-li zřejmým způsobem přístup do podniku. Vina na tom, že do podniku vloudil se nedospělec, stihá ty, jimž přísluší nad ním dle zákona dozor.

(Rozh. ze dne 29. ledna 1925, Rv I 1946/24.)

Nezletilý žalobce (v době úrazu devítiletý) byl zachycen v žalobcově pile hřídelovým výčnělkem stroje a těžce poraněn. Žalobní nárok na náhradu škody uznal procesní soud první stolice z polovice důvodem po právu, shledav rovnoměrné zavinění obou stran. Odvolací soud k odvolání obou stran napadený rozsudek potvrdil.

N e j v y š š í s o u d žalobu zamítl.

D u v o d y:

Odvolací soud spatřuje spoluzavinění žalovaného na žalobcově úrazu, srovnává se v této příčině s právním názorem soudu první stolice, jednak v opomenutém zahrazení hřídelového výčnělku, jednak v opomenutém dozoru nad přístupem do pily a do podpily. V onom směru míní odvolací soud, maje zjištěno, že část hřídele v délce 27½ cm vyčnívala do prostoru, od strojovny dřevěnou stěnou odděleného a sběračům pilin přístupného, že výčnělek tento vyžadoval nějakého opatření bezpečnostního, nedbá, že podle posudku znalců výčnělek tento nikoho neohrožuje, protože to má za vyvráceno skutečností, že žalobce přece jenom byl tímto výčnělkem zasažen, a protože tento případ není ojedinělým, poněvadž jest zjištěno, že matka žalobcova zachycena byla stejným způsobem za zástěru a ušla tělesnému úrazu jenom tím, že se zástěra utrhla, a poněvadž dále jest zjištěno, že Jan J. byl zachycen hřídelem za kabát, i musil škubnutím kus kabátu utrhnouti. Tento právní

názor odvolacího soudu nelze sdíleti. Pro posouzení, jakých ochranných opatření musí podnikatel použít v živnostenských podnicích, rozhodujícími jsou předpisy ministerského nařízení ze dne 23. listopadu 1905, čís. 176 ř. zák., najmě v příčině hřídele předpis §u 57 tohoto nařízení. Dozorčími orgány nad řádným prováděním těchto předpisů jsou podle §u 5 čís. 1 zákona ze dne 17. června 1883, čís. 117 ř. zák., živnostenští inspektoři, proto prohlášení jimi v mezích těchto jejich úředních oprávnění jako veřejným úřadem učiněná podávají podle §u 292 odstavec prvý c. ř. s. úplný důkaz toho, co v nich jest úřadem úředně prohlášeno. Mínění odvolacího soudu, že přípisy živnostenského inspektorátu dovolateli vůbec nemohou svědčiti, poněvadž se týkají vesměs ochranných opatření dělnictva zaměstnaného ve strojovně oddělené dřevěnou stěnou od podpily, nelze sdíleti, poněvadž úřední tato sdělení týkají se právě opatření, kterými byl dovolatel jako podnikatel vůbec povinen, byť i citované předpisy dány byly na ochranu dělnictva, neboť jiných předpisů, kromě shora uvedených, ve příčině opatření hřídele není. Jest tedy závažno, že s hlediska platných předpisů ohrazení hladkého konce hřídele, kde se stal úraz, ani výslovně ani zvlášť nebylo žádnáno při úředních inspekcích, a že podle citovaných úředních prohlášení konec hřídele, tak, jak vyčnívá, sám o sobě není nebezpečným, tak že úraz vzhledem k posudku znalců mohl býti přivoděn jenom zvláštní manipulací zraněného. Z toho dovolací soud dospěl k úsudku, že dovolateli nemůže býti s hlediska platných předpisů kladeno na vrub žádné opomenutí, neboť povolaným místem úředním bylo autoritativně prohlášeno, že dovolatel vyhověl ve příčině opatření hřídele, u něhož se přihodil úraz, zákonitým předpisem. Ale ani jinak nespátřuje dovolací soud na dovolatelově straně nějakého zavinění, které by bylo se žalobcovým úrazem ve příčinné souvislosti. Splniv předpisy na ochranu dělníku, nemohl za zjištěného stavu učiniti více, než že nezaměstnaným a cizím osobám zakázal čitelnou tabulkou vstup do nebezpečné místnosti, a nemůže býti na něm požadováno, by ku dveřím do strojovny postavil ještě zvláštního hlídače, neboť jest oprávněn, o lidech do jeho závodu vstupujících a v něm nezaměstnaných předpokládati v §u 1297 obč. zák. uvedený obyčejný stupeň lidského rozumu. Kdo do zakázané místnosti přes vyhlášený zákaz vkročil, činil tak na vlastní nebezpečení. To ovšem nelze vztahovati na žalobce, jenž jako dítě potřeboval zvláštního dozoru a zvláštní zvýšené ochrany. Pokud jde o druhý bod, totiž pokud jest spoluzavinění žalovaného na žalobcově úrazu spatřováno v opomenutém dozoru nad přístupem do pily a do podpily, ani tu nelze, jak právě již uvedeno, dáti odvolacímu soudu za pravdu a sluší dále ještě uvést, že zákon každému ukládá jistý stupeň pozornosti a píle (§ 1297 obč. zák.) a osobám, u kterých zákon těchto vlastností nepředpokládá, přiznává v §u 21 obč. zák. zvláštní ochranu. Proto za to, co jest jinak pouhou náhodou s hlediska §u 1311 obč. zák., zodpovídá třetí jenom potud, pokud náhodu způsobil zaviněním nebo přestoupením ochranného předpisu, jímž má býti zabráněno náhodným poškozením, anebo pokud se bez naléhavosti vmísil do cizích záležitostí. To všecko ovšem proti dovolateli ani v nejmenším nesvědčí. Neměl zákonného dozoru nad žalobcem, tehda devítiletým chlapcem, s nímž

na pilu přijela jeho matka, o níž je zjištěno, že sama již byla zachycena hřídelem, tedy znala tvrzenou nebezpečnost místa. O žalobci bylo zjištěno, že sám vnikl do místnosti ku strojům, že ho čeledín V. vzal, odnesl nahoru, přísně pokáral, aby tam již nešel, že však hoch za malou chvíli přiběhl zase, nechtěl se vzdáliti a když ho V. chtěl po druhé vynésti, počal běhati mezi stroji, tu V. šel ku žalobcově matce, aby ho zavolala, že nechce poslechnouti, ale že také služebná Růžena S-ová vykazovala žalobce z místností, on však na ni vyplázl jazyk a smál se jí, což se opakovalo při druhém vyzvání, aby šel pryč, a po tom i při třetím vyzvání. Bylo také zjištěno, že žalobce byl znám jako neposlušné dítě. Podle §u 139 obč. zák. náleží péče o život a zdraví dětí rodičům. Majitelům pily taková péče zákonem není ukládána a dovolacímu soudu je zřejmo, že, když nedovedli žalobce zvládnouti lidé z jeho nejbližšího okolí, by ani napomínání a zakazování žalovaného, kdyby něčím takovým byl podle zákona vůči žalovanému povinen, ničeho nepomohlo, zvláště když by chlapce tělesně ani nesměl potrestati. Něčím takovým byla povinna žalobcova matka, a to nejen podle §u 139 obč. zák., nýbrž i podle předpisů trestního zákona. Je lhostejno, že proti ní ani nebylo zahájeno trestní řízení, nýbrž že bylo, arci bezvýsledně, zahájeno proti žalovanému, neboť ve sporu tomto přicházejí v úvahu jen předpisy občanského zákona o náhradě škody. Odvolací soud míní, že povinnosti žalovaného bylo, by se při odebrání pilin postaral o dozor vůbec, ať již vcházejí do podpily dospělé osoby, nebo se tam vloudí děti, a že k tomu účelu při vchodu do pily umístěná výstražná tabulka, nezaměstnaným přístup přísně zakazující, třebaš čitelná, nepostačovala. Leč tu je závažno, že se dospělým osobám, jimž bylo dovoleno přijíti pro piliny do podpily, nic nestalo, takže dozor nad nimi v této rozepři nemůže přicházeti v úvahu, při čemž ovšem dovolací soud žalovaným učiněná opatření, která byla i úředně schválena, považuje za zcela postačitelná, a dále je závažno, že dozor nad žalobcem nepříslušel po zákonu žalovanému, jenž nebyl povinen v té neb oné formě jej nad žalobcem vykonávati. Proto dovolací soud uznal, že žalobní nárok není vůči žalovanému ani jednou polovicí duvodem po právu.

Čís. 4624.

Přípustnost dovolacího rekursu dle třetího odstavce §u 239 ex. ř. netýká se rozhodnutí, jímž nevyhověno prozatím návrhu, by bylo zavedeno dodatečné rozvrhové řízení o výtěžku dražby nemovitosti.

(Rozh. ze dne 29. ledna 1925, R II 402/24.)

Soud první stolice nevyhověl prozatím návrhu, by bylo zavedeno dodatečné rozvrhové řízení o výtěžku dražby nemovitosti. Rekursní soud napadené usnesení potvrdil. Nejvyšší soud odmítl dovolací rekurs.